

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Készítők: Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, fél évre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyenlő száma ára 10 fillér.
K. adóhivatal: Landesmann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutóbbi számban közlünk.

Gerincz nélkül.

Sátoralja-Ujhely, június 19.

(D. K.) Most az iskolai év végén felé, megint megjelennek a vezércikkek okos, bölcs tanításai, melyekben kitűnő tanácsok foglaltnak a kedves szülők és reményteljes ifjúság számára. Ezekből a cikkelyekből mi már mindnyájan tudjuk, hogy a kereskedelem és ipar pang és a lateiner osztályban egyre nő a proletárizmus. E vezércikkeket a bölcs tanácsok közös soisa éri, tudniillik nem hallgat rájuk senki. A szigorú papa ma is suszterinassággal fenyegeti magzatját és ezen az újságok jóakaratu vezércikkei sem fognak segíteni. Nem, egész addig, míg az életszerűség nem kényszeríti az embereket a józanabb belátásra és liberális gondolkodásra. Csakhogy akkor ezt már nem józanságnak és liberáliszmusnak fogjuk hívni, hanem kegyetlen kényszerűségnek.

A dolgok haladnak a magok utján föltartóztatlanul. Ez a cikkely nem akarja az üdvös tanítások számát szaporítani. Aktualitása a tanév végén csupán annyi, hogy figyelemztetni akarja valamire a pedagógus urakat és hölgyeket. Valamire, amivel nem foglalkoznak, minek fejlesztését egy tanterv sem foglalja magában, valamint a minek számba nem vévése szinte rendszer lett a mi alsó és felső iskolánkban. Mi nélkül boldogulni nem tudunk, mi nélkül járásunk

csak esetlen bukdácsolás, beszédünk zagyva dadogás, elménk munkája meddő és keserű. Pedig ez a valami föntartója, sőt teremtoje a világnak; ha nevén akarjuk nevezni, hivatjuk karakterörnek, de hivatjuk karakternek is.

A két fogalom födi egymást, majdnem teljesen födi. Ami az isteni akaratban a világot létrehozta, ugyanaz az emberi karakterben föntartja azt. És mintha ebben a mi rohamosan haladó korunkban, a villamosság, a telefon, az expresszvonatok korában, az akarat, a karakter rohamos, végzetes sülyedését látnánk. Az emberekben egyre gyöngül az ellentállási képesség s ki tudja, a jövő idők természetudósa nem fogja-e az osztályt még egy csoporttal, a homo sapiens sel gyarapítani.

Bizonyára ennek a dolognak is meg van, ha nem a mentsége, hát a magyarázata. A létért való harc, az életért való küzdelem rettenetes terhe alatt egyre jobban-jobban hajlik meg hátunk s görbül meg derekunk. Eladjuk magunkat a járomba, immár alig gondolva egyébre, minthogy meg legyen a napi táplálékunk és a szükséges holmi testünk fedezésére. Mikor oly rettenetes áron, vérünk hullásával, agyunk égésével, szívünk gyötrelmével birjuk ezt is előteremteni. A poeta programjából csak a koldusbot a miénk s nem az, mi nek együtt kellene vele járni: a függetlenség.

És éppen erre szeretném figyel-

meztetni a tisztelt pedagógus urakat, a kedves mamákat, a szigorú apákat. A sok tudomány, bölcsesség, megszivlelendő oktatás mellett jó volna a karakterre is gondolni egy kicsit. Hozzá kellene kezdeni az akaratör neveléséhez és fejlesztéséhez. Mert e szomorú, keserves küzdelmek nem tartanak, nem tarthatnak örökké. A lehetetlen helyzetből mindig megnyílik a szabaduláshoz vezető út. S e forrongó világban, a társadalmi harcok előestéjén mindnyájan a bekövetkezendő nagy változások borzongásával, félelmével, reményességével nézzük egymást. A harc már nem a mi életünkben fog eldőlni, mi csak az eljövendőknek izgalmait, fájdalmait, a mai állapot tarthatatlanságát, szörnyű voltát érezzük. De itt van az utánunk jövő generáció, frissen, virulva, megmetyelgetlenül, ezek karakterére, energiáira kellene gondolnunk, mikor az életre előkészítjük őket. Ezek szívébe kell erőt, agyukba elhatározási képességet, lelkükbe igazságérzetet csepegtetnünk. Ezeknek kell tehetségünk szerint megmagyarázni, hogy az ember két lábán jár, gerinces állat, ki homlokát az ég felé tartva lépked a göröngyös utakon s ez a járás kötelezi őt valamire, magával, a fajjal, az emberi méltósággal szemben.

Ezeknek kell megmagyarázni, hogy igen, gyermekem, dolgoznod kell, arcod verejtékével öntözve a kemény rögöt és hálálkodnod kell istenednek, ha véred hullása árán

száraz kenyérhez juttatod magadat és azokat, kik magadnál sokkal kevesebbek előtted. De csak az istennek hálálkodj fiam és tanul még, amit apád nem tudott megtanulni, vagy a minek érzését szülőid lelkében erőszakkal elfojtottak, hogyha keserves munka után megbírod szerezni a száraz kenyéret, ezért istened után nem tartozol hálával senkinek. Tanul meg fiam, hogy csak idődet, munkádat, erődöt, vagy mondjuk ki brutálisan, életedet lehet bérbé venni a kenyérért, de becsületet, a karakteredet, az emberi méltóságot soha. Hogy a kinek te illendő, méltányos, vagy nevetésesen csekély díjazásért szolgálatába bocsátd testi vagy szellemi képességedet, az neked nem urad, nem kenyéradó, hanem üzletbarátod, kivel csereviszonyban élsz, ki éppen úgy reá van szorulva a te munkádra, mint te az ő pénzére, ha nem jobban. Véd eszedbe, hogy pénzért csak munkát tartozol neki adni, de abszolúte nem kötelességed a gerincrendszeredről is lemondani.

Az apád, a tanítód oktat erre, édes fiam. Az apád, a tanítód, ki ha már bele hajtotta is fejét a járomba, a tiedet, az utánad következőket szeretné büszkén, fölemelve látni. Mert ha testünk le is roskad a sok munka sulya alatt, még mindig van remény a megváltásra, míg lelkünk szabad, karakterünk erős és szívünk elhatározásra képes.

TÁRCA.

Egy nap a Bodroglközön.

— A perbenyiki verseny. —

A „Felsőmagyarországi Hirlap” eredeti tárcája

A június tizenhetedik nap fényesen ragyogott le a Bodroglközre. Azok az időnként rakoncátlanokdó fellegekkel, amelyek e napot elhomályosítani akarták volna a gyönyörű Nyírség fölött felülő szivárvány színébe fultak el: és a június tizenhetediké végre is ragyogó sikkrel koronázta a Bodroglközű Nögyesület nemes homlokát.

Annak a megbomlott agyu nagy franciának, aki oly könnyelműen tudta szeretni az asszonyokat, hogy behalt, hiába tetszik merészeknek, mégis igaza volt, amikor azt mondta, hogy nincsen ezen a földön sehol annyi erő, mint amennyivel a női szívet a teremtés elárasztotta. Am tessék különösképpen venni, tessék fejet esóválni rajt, csak úgy van az, hogy egynehány urasszony Perbenyiket az elmúlt vasárnapon az ország központjává tette. Társadalmi élet ily szenális alkotásban Zemplénben még talán soha, de az országban e napon sehol oly erősen nem pezsdült fel, mint a perbenyiki határban.

A magyar Faubourg Saint Germain, a szomszéd vármegyék ur társasága, hét vármegye szép asszonyainak valóságos arzenálja, urlovasok, magasrangú katonatisztek, a papi és polgári világ

notabilitásai, a társadalom eliteje, a bodroglközi nép, együtt volt itten, egy színes kaoszban alakult ki a zöld mezőn. Mint egy szeccsiós színaraddal előntött ragyogó tengerszem képe, ugy fényelt ez a mező, amint a délutáni nap sugar megragyogtatta a rajta nyüzsgő áradatot.

Réggel óta urifényes batárok egész raja a szomszédokból, két különvonat a messze megyékből; a fővárosból és az ország majdnem minden részéből a megnagyobbított, tulzsolott rendes vonatok csak egy öntötték a vendégereget szakadatlanul.

A Mailath-kastélyban réggel óta egyre tartott a vendéglátás. Kora délutánon megkezdődtek a végsőre való előkészületek. Istállófiúk, lovasok, kocsisok a remek paripák egész raját vezették fel a nyeregelő mögé.

A nyeregelő előtt pedig a nagy futások tipikus alakjai feltűnedeztek. Az ilyenkor elmaradhatatlan megomlott rendben beállott az ideges kapkodás, a lázis lötös-futas, az allomástól ki a verseny pályáig három óra körül kocsik-kocsik hátán egymásután száguldott.

Kora délután érkezett a mai aktus egyik védnökönje: Ö. v. br. Sennye Pálné. — Azzal az utóhéttelen graciosus bajosságával, a mely az ő egyéniségét mindenféle oly kedvesre tudta tenni, fogadja a köszöntéseket, mindjárt udvara képződik, mintha csak most is ő volna a 67-es évek ünnepeit beautja. Közben a figyelmet a

verseny igazgatóság lázas serénykedése köti le, ebben Mailath grófné, gf. Forgách Lászlóné és Sennye Mici egymással versenyeznek. Egyszerre minden szem a bejárat köre tekint, az ideális szép abujai magnás asszony, gróf Zichy Jakabné érkezett. És mintha se vége, hossza nem volna minden perc el változatosabb lesz a nézőtér, a tribünön végig és lenn a tribün előtt az urak fekete ruhái szinte elvesznek az asszonyok és lányok színes, világos nyári ruhái között. Mintha virágcsokrok nőttek volna a fűből és mintha a sötétzöld levelek hátterében pompázó marechale rózsák, jacintok, azaléak, lilomok, ibolyaszálak és a caméleon minden színárnyalatában elképzeltető rózsák ékesitenék — oly változatosá teszi ezt a képet az egyes csoportok képződése. Az urlovasok tarka ruhái is elvegyülnek ebben az aradban. Selymek suhogását, lágyan csengő kacajok halk, nobilis lármáját egyszerre el hallgattatja a katonazenekar kegyetlen rész-tényra, harsogva vág bele egy vige polkába és új hangulatra ragad, mintha valami olyan álomszerű lethargiából ébresztett volna fel, a mibe szép asszonyok lehetettél és a queen of the bojo-costól, a vera violette-től, meg a földről felaradó természetes fuszagtól bagyadt levegőben oly cdes volt egy pillanatra teljesen átengedni gondolkodásunkat csakis ennek a hangulathoz, a mit asszonyok szöttek körülünk. . .

Megszólal a verseny jelző harang. Hirtelen, alig észrevehető gyorsasággal

száguldó hideg szellő egy futó viharr hoz. A tribünök meglelnek, mindenki fedett helyre siet. És a felfogott ernyők között tudjuk csak kilenni, hogy az első sikverseny már javában folyik. Orosz György vezetve előszálgul míg Szemere kapitány, az urlovas versenyekek egyik star-ja csebe nem vág, akivel azután a braganza el herceg veszi fel a küzdelmet és Szemere mellett el is nyeri a második díjat. Kétszer nyaragaldik körül a pályát. Amire csuron yizesen győzelemhez értek, már ismét kiragyogott a nap.

Az első ügető versenyben szép viaskodása volt Orosz Györgynek Szemrecsányi Bélával. Első perctől Orosz György fogata vezetett, csak a harmadik fordulónál történt hure a pálmáért, de már hiába volt minden: a százados könnyen hajtott be, kevéssel megelőtte az aranylalmját Béla.

Mi sokkal több szerencséje volt Szemrecsányinak a következő ügetőnél, ahol ugyan nem ő, de mellette mint urbiró mellett a mai nap legédekesebb vige az ország legelső urkocsisának édes huga, a bájos söke baroness: Sennye Gézáné — vitte el a sport istenének (ha ugyan ilyen volt valaha) az — aranylalmját. Minő diadalittas örömmel teli mosoly, a büszke nem minden veleszületett érzésének tüze fényelt a két szemekben, amint az éjfenriadalom szédítő zugásában, kipirolt arccal, szellőtől kuszált hajjal célhoz ért az első urasszony hajtó. Mert ebben a zsarnerben most Sennye Gé-

álló kisiparosok és azokból álló szövetkezetek, vagy alkalmi szövetkezetek vehetnek részt, ez utóbbiak csak akkor, ha tagjai valamely ipartestület kötelékében állanak és egyetemes szavotosságot vállalnak és hogy a munkát saját műhelyeikben tartoznak teljesíteni. A bakancsok páronként 9 korona 70 fillér, megállapított egységi árak és a könnyű cipők páronként 8 korona 32 fillérben határozottak meg. A cipők jövő 1901. év március hó végéig a budapesti henyéd főruharaktárban lesznek átalandók, a kereseti összeg azonban metánul történendő előbbi beszállítás esetén is csak 1901. évi január hó első felében fog kifizettetni. A szabályszerően fölbélyegzett ajánlatok legkésőbb ez évi július hó 15-öd napjáig az ipartestületek útján a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A henyéd főruharaktárban a könnyű cipők és bakancsok hitelesített mintái bárki által megszerezhetők.

× **Hídvám-szedési jog bérbeadása.** A tokaj-rakamazi hídvám-szedési jognak 6 évre való bérbeadása iránt 11.300 K. évi bér kiküldési ár mellett a pályázatok a kir. sóhivatalhoz jul. 17-ig nyújtandók be. Bánatpénz 10 százalék.

× **Tüzifa eladás.** A esornohóvalai és dubrincsi erdőgazdálkodások 4229 kat. hold bükkös erdőben levő 594.637 um.³ tűzifaanyagának 13 évi részletekben kihasználása iránt, a pályázatok a főerdőhivatalhoz jul. 4-ig nyújtandók be. Kiküldési ár 225,857 Kor. Bánatpénz 5000 kor.

× **Közlajtelep bérbeadása.** Az Ungvármegye területén Luh község határában található zártkutatmányú közlajtelep 20 évre bérbeadása iránt, a pályázatok a főerdőhivatalhoz jun. 25-ig nyújtandók be.

× **Csöd vagyon árverés.** Reichard Testvérek csödtömegéhez tartozó aktívkövetelések Ambrózy Nándor ügyvéd csödtömeggondnok iródaiban június 22-én elárvereztetnek.

× **Új börgyár Kassán.** Szántó Ámin borkereskedő börgyárát létesít Kassán.

× **Városi zálogház Kassán.** Marán a kassai magánzálogházak a kereskedelmi miniszter legutóbbi rendelete folytán valamennyien megszüntették az üzleteiket, Kassa városa maga létesít zálogházat.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Javításokat jutányos árban kifogástalanul eszközöl.

Dísz- és igás-lószerszámok, különleges ostorok, ostornyelekből nagy raktár

Landesmann Samu
szijgyártó és nyerges

SATORALJA-UJHELY. Rakóczy-utca. (Kis-piac)

Lovak apolásához szükségtető mindenféle különlegességek és eszközök.

Legfinomabb bőrszírok, kenőcsök, szappanok.

Vadászati eszközök nagy választékban

Sérvöltekben nagy raktár.

Sienit, granit, labrador, szürke és fehérmárvány, valamint homokkó

SIRKÖVEK ÉS PYRAMISOK

nagy raktára űs választékban 5—1000 frtig.

BURGER M. sirkőraktárában S.-A.-Ujhelyben

a „Vörös ökör” épületben

Ugyanitt siremlék-kövek vésése, aranyozása és felállítása, a legjutányosabb árban elvállaltatik

Sírdomb kökerítések és vasrácszatok felállítása a legszebb és legerősebb kivitelben.

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

két gyorsajtóval, különféle segédgépekkel és a legdivatosabb betűfajokkal, a kor igényeinek megfelelően berendezett

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

WEKERLE-TÉR SATORALJA-UJHELY DR. SCHÖN HÁZ

ajánlkozik mindennemű **könyvnyomdai munkáinak**, u. m.: hírlapok, folyóiratok, könyvek, röpiratok, díszművek színlapok, takarékpénztári évi zárszámolások, tanodai jelentések, árjegyzékek, számlák bárcakönyvek perforirozva (lyukasztva) levélpapírok és levélborítékok, eljegyzési, lakodalmi és táncvigalmi meghívó, táncrendek, gyászjelentések, körlevelek, táblázatok falragaszok stb. stb.

iszléses, hibátlan, gyors, pontos és jutányos árban

kívánatra több színben való elkészítésére.

Nagy raktár mindenféle községi, körjegyzői, ügyvédi, kereskedői, egyházi és iskolai

NYOMTATVÁNYOKBÓL

melyek itt olcsóbban kaphatók, mint bárhol.

Előfizetésre és hirdetések közlésére a legalkalmasabb és legolcsóbb lap a

„FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP”

POLITIKAI UJSÁG

5 vármegye független polgárainak legelterjedtebb lapja. Megjelen hetenkint kétszer.

Előfizetési ára: Egy évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr. Hirdetések jutányos árban közöltetne